

Grup de treball i recerca de l'ICA:

PERIFÈRIES URBANES

Presentació:

El grup de treball Perifèries Urbanes té la finalitat d'estudiar les relacions que hi ha entre les transformacions de l'espai físic de la ciutat i les modificacions de l'estructura social de les comunitats que hi habiten. La correlació i la retroacció entre les formes dels paisatges urbans i dels paisatges humans han constituït la base de nombroses investigacions ja realitzades abans pels membres del grup amb un interès comú: crear un marc formal dins el qual continuar estudiant aquest tipus de dinàmiques fins al moment centrades a la ciutat de Barcelona, tot i que necessàriament amb un enfoc comparatiu. El terme *perifèria*, en aquest sentit, més que una designació geogràfica, és per a nosaltres un objecte de reflexió sobre el centre i els marges de la ciutat; en particular, sobre les correspondències o contradiccions entre marginalitat espacial i marginalitat social al territori urbà.

Amb aquesta perspectiva s'han realitzat ja estudis al barri del Poblenou i del Raval. Els projectes en curs es centren sobre els barris de La Mina i del Bon Pastor.

Objectius:

- L'estudi antropològic i històric de les dinàmiques socials que acompanyen les transformacions de les ciutats
- L'estudi i la problematització de les relacions d'homologia o de retroacció entre espais físics i estructures socials, dins dels àmbits urbans
- L'anàlisi de la construcció, del manteniment i de la contestació de les estructures de poder i de dominació que acompanyen o són recolzades per aquestes organitzacions espaials i socials
- La comparació històrica dels processos de construcció, deconstrucció i reconstrucció de les comunitats humanes a través de les modificacions dels espais físics
- La recopilació de material documental, de fonts escrites i de fonts orals, sobre els processos estudiats i les vivències de les persones que els protagonitzen; i l'anàlisi creuada de les fonts, amb una perspectiva propera a la de la història de fonts orals
- L'elaboració d'una metodologia de recerca sobre dinàmiques de transformació social, a utilitzar en cas de ser requerit pels habitants o tècnics d'un barri.

Funcionament:

- El grup treballarà sobre diferents projectes, centrats geogràficament i temporalment, tot i que amb l'objectiu de construir un fons comú de documentació sobre les problemàtiques estudiades.
- Els membres es reuniran amb freqüència semestral pel manteniment del funcionament del grup de treball.
- La memòria anual de les activitats del grup serà lliurada per a la publicació al Full informatiu, per tal de compartir els resultats de l'activitat del grup amb eventuais nous membres de l'ICA que estiguin interessats en aquests temes.

Temes:

Espai urbà, transformació urbanística, impacte social de les remodelacions urbanes, poder i marginació, exclusió social, desplaçaments interns a la ciutat, resistències i moviments organitzats, arquitectura i urbanisme social, "urbanalització", gentrificació, *zoning*.

Membres fundadors:

Stefano Portelli
Núria Sànchez Armengol
Ulrike Viccaro

Adreces de contacte:

stafe@inventati.org
nnuriak@gmail.com
uviccaro@hotmail.com